

Beleidsregel Geveltuinen in de openbare ruimte

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Horst aan de Maas,

- Gelezen het collegevoorstel van 22 april 2025;
- Overwegende dat geveltuinen in de openbare ruimte bijdragen aan de doelstellingen van een klimaatbestendig Horst aan de Maas en passen bij de vergroeningsambities van onze gemeente;
- Gelet op artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht;

BESLUIT:

de Beleidsregel Geveltuinen in de openbare ruimte vast te stellen.

BELEIDSREGEL GEVELTUINEN IN DE OPENBARE RUIMTE

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze beleidsregel wordt verstaan onder:

1. Geveltuin: een geveltuin is een strook begroeiing, binnen de bebouwde kom, die gelegen is direct grenzend aan de gevel van een huis of bedrijfspand en onderhouden wordt door de bewoner van dat huis of gebruiker van het bedrijfspand.
2. Openbare Ruimte: de openbare ruimte is het geheel van alle voor publiek vrij toegankelijke ruimten (zoals straten, pleinen, parken, parkeerplaatsen, winkelcentra en sportvelden);
3. Bebouwde kom: de woonkernen van de gemeente Horst aan de Maas volgens de Wegenverkeerswet 1994, niet zijnde het buitengebied.
4. Aanvrager: de bewoner of ondernemer die de aanmelding doet.
5. Aanmelding: Verzoek tot aanleg van plantvak ten behoeve van een geveltuin op een bepaalde plek in de openbare ruimte binnen de bebouwde kom.
6. College: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Horst aan de Maas.
7. Bewoner: de bewoner die een verzoek tot aanleg van een geveltuin in de openbare ruimte indient, of waar een geveltuin in de openbare ruimte is aangelegd.
8. Ondernemer: de exploitant van een bedrijf die een verzoek tot aanleg van een geveltuin in de openbare ruimte indient, of waar een geveltuin in de openbare ruimte is aangelegd.
9. Opdrachtnemer: professionele partij die in opdracht van de gemeente een plantvak voor een geveltuin in de openbare ruimte voorbereidt.

Artikel 2. Doel

In het kader van vergroening van de openbare ruimte, biedt het college aan inwoners en ondernemers zonder eigen voortuin, de mogelijkheid om (onder voorwaarden) een geveltuin in de openbare ruimte te realiseren.

Artikel 3. De procedure

1. Een aanmelding voor een geveltuin kan ingediend worden via email of via het aanvraagformulier op de gemeentelijke website.
2. Alleen de bewoner of ondernemer kan, met toestemming van de eigenaar van het pand, een aanmelding doen voor een geveltuin aan een van de gevels van diezelfde woning of bedrijfspand.
3. Er wordt beoordeeld of aan de randvoorwaarden en gebruiksregels voor geveltuinen als opgenomen in artikel 4 wordt voldaan.
4. Wanneer wordt voldaan aan de randvoorwaarden en gebruiksregels als opgenomen in artikel 4, volgt een positieve reactie en wordt het adres op de lijst gezet voor de volgende aanlegronde. Aanvrager wordt hiervan op de hoogte gebracht. Als niet wordt voldaan aan de randvoorwaarden en gebruiksregels, wordt de aanvrager eveneens op de hoogte gebracht hiervan.
5. De gemeente legt via een opdrachtnemer in meerdere rondes per jaar de geveltuinen met een positieve beoordeling aan. Per jaar is er een maximum aantal aan te leggen geveltuinen van toepassing, afhankelijk van de beschikbare financiële middelen.
6. Met aanvrager wordt, voor aanleg van de geveltuin, een overeenkomst aangegaan met betrekking tot het beheer en onderhoud van de geveltuin.
7. Geveltuinen (locaties en oppervlaktes) worden opgenomen in het Beheerpakket Openbare Ruimte (i-Assets).

Artikel 4. Randvoorwaarden en gebruiksregels

1. De geveltuin mag geen hinder opleveren voor gebruikers van de openbare ruimte.
2. Er moet minimaal 150 cm ruimte overblijven tussen de buitenste rand van de geveltuin en de stoeprand of een ander obstakel (paaltje, boom, fietsenrek en dergelijke).

3. De toegestane maat van de geveltuin, gerekend vanaf de gevel is maximaal 45 cm (dat is ca. 1,5 tegel van 30x30cm of 2 tegels van 20x20 cm). De maximale toegestane lengte van een geveltuin is gelijk aan de gevel van de woning of het bedrijfspand.
4. De toegestane graafdiepte is 30 cm. Eventuele kabels en leidingen mogen niet beschadigd of verplaatst worden.
5. Er wordt een verlaagde kantopsluiting/ opsluitband gemaakt, zodat de overgebleven bestrating op zijn plek blijft liggen en (regen)water richting de geveltuin kan stromen. Het plantvak voor de geveltuin wordt door de gemeente afgewerkt met tuinaarde.
6. Wanneer de aanvrager geen eigenaar van de woning of het bedrijfspand is, is schriftelijke toestemming van de eigenaar vereist, zeker wanneer er een groeibegleidingssysteem aan de gevel wordt gemaakt of wanneer zelf-hechtende klimplanten worden gebruikt.
7. Voor een geveltuin bij een monument geldt het volgende:
 - a. Wanneer een woning op de monumentenlijst staat is een advies van de monumentenkundigen leidend (RCE, CRK of monumentencommissie). In geval van een negatief advies wordt het verzoek afgewezen.
 - b. Het is niet toegestaan klimplanten en/of gevelconstructies bij een monumentaal pand te gebruiken.
8. De aanvrager is verantwoordelijk voor het aanbrengen van passende beplanting en beheer en onderhoud van de geveltuin. De gemeente is niet aansprakelijk voor schade aan de gevel als gevolg van (planten in) de geveltuin.
9. Het is niet toegestaan om:
 - a. beplanting aan te planten die diep wortelt of over de stoep gaat hangen;
 - b. giftige of erg stekelige planten aan te planten;
 - c. bomen of grote struiken te planten;
 - d. invasieve exoten te planten (zie [Unielijst invasieve exoten](#) | [Invasieve exoten](#) | [NVWA](#));
 - e. hekjes, muurtjes, reclame-uitingen en dergelijke te plaatsen.
10. Het geveltuintje blijft onderdeel van de openbare ruimte en in eigendom van de gemeente. Bij werkzaamheden aan straten, stoepen, kabels en leidingen kan het zijn dat de geveltuin in de weg ligt. Bij deze werkzaamheden wordt de geveltuin behouden voor zover mogelijk. Als behoud niet mogelijk is, wordt aanvrager voor aanvang van de werkzaamheden in de gelegenheid gesteld de beplanting uit de geveltuin te verwijderen.
11. Bij overlast of hinder of onvoldoende onderhoud, kan de gemeente de geveltuin verwijderen en de stoep herstellen.

Artikel 5. Opschorting aanleg

Als op de locatie van de beoogde geveltuin sprake is van geplande aanpassingen in de openbare ruimte (bijv. vanuit gemeentelijk rioleringsplan of reconstructie), zal de aanleg van de geveltuin daar zo mogelijk op worden afgestemd (qua inhoud en planning). Dit kan betekenen dat de aanleg van de geveltuin wordt opgeschort.

Artikel 6. Financiële aspecten en uitbesteding aanleg

1. Aanleg (en eventueel weghalen) van geveltuinen wordt bekostigd vanuit het gemeentelijk werkbudget (Vergroening woonomgeving).
2. De aanvragen worden op volgorde van de datum van aanmelding beoordeeld.
3. Er worden geen geveltuinen meer aangelegd als het werkbudget per jaar, verdeeld over meerdere aanleggrondes, wordt overvraagd. Aanvragen worden dan doorgeschoven naar de volgende aanlegronde (tenzij uit eerdere aanleggrondes nog budget beschikbaar is).
4. Plantvakken voor geveltuinen worden enkel in opdracht en voor rekening van de gemeente aangelegd door een professionele partij (opdrachtnemer).
5. Gemeente vergoedt de kosten voor de aanleg van het plantvak van de geveltuin direct aan de opdrachtnemer.
6. De kosten voor beplanting, beheer en onderhoud van de geveltuin zijn voor de aanvrager.

Artikel 7. Redenen voor beëindiging geveltuin

1. Bij overlast of hinder in de openbare ruimte of bij werkzaamheden waarbij de geveltuin in de weg ligt, kan de gemeente eenzijdig de geveltuin (laten) verwijderen en de overeenkomst eenzijdig beëindigen.
2. Wanneer de bewoner verhuist, wordt de opvolgende bewoner in de gelegenheid gesteld de verantwoordelijkheid voor de geveltuin over te nemen. Wil de opvolgende bewoner dit niet, dan wordt de geveltuin door de gemeente verwijderd.
3. Wanneer de ondernemer zijn onderneming op het adres staakt of overdraagt, wordt de opvolgende ondernemer in de gelegenheid gesteld de verantwoordelijkheid voor de geveltuin over te nemen. Wil de opvolgende ondernemer dit niet, dan wordt de geveltuin door de gemeente verwijderd.

Artikel 8. Inwerkingtreding en looptijd

1. Deze beleidsregel treedt in werking op de dag na de bekendmaking.
2. Deze beleidsregel vervalt van rechtswege met ingang van het jaar dat de gemeenteraad geen middelen voor de uitvoering ervan begroot.

Artikel 9. Citeertitel

Deze beleidsregel wordt aangehaald als: Geveltuinen in de openbare ruimte.

Aldus vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van Horst aan de Maas in de vergadering van 22 april 2025.

De secretaris

De burgemeester